

POSTANOWIENIE

Dnia 21 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie **M. W. (poprzednio C.)**
skazanego z art. 279 § 1 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 21 grudnia 2017 r.
kasacji obrońcy skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w L.
z dnia 24 maja 2017 r., sygn. akt XI Ka [...],
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w R.
z dnia 12 maja 2016 r., sygn. akt II K [...],

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego M. W. kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w R. z dnia 12 maja 2016 r., sygn. akt II K [...], M. W. uznany został za winnego: popełnionych w warunkach ciągu przestępstw dwóch czynów określonych w art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to skazany na karę 3 pozbawienia wolności oraz 100 stawek dziennych grzywny przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 50 zł (pkt I wyroku); czynu z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 291 § 1 k.k. i za to skazany na karę roku pozbawienia wolności (pkt II wyroku); czynu z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 272 k.k. i za to skazany na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności (pkt III wyroku) oraz czynu z art. 291 § 1 k.k. i za to skazany na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności (pkt IV wyroku). W miejsce

wymierzonych kar jednostkowych orzeczono wobec oskarżonego karę łączną 3 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności. Jednocześnie sąd *meriti* na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. umorzył postępowanie w zakresie zarzucanego temu oskarżonemu (pkt III aktu oskarżenia) czynu z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

Od wyroku tego apelację wniósł obrońca oskarżonego zaskarżając go w całości w zakresie skazania M. W.. W apelacji podniesione zostały zarzuty naruszenia prawa procesowego: w zakresie czynu przypisanego w pkt. I wyroku Sądu Rejonowego – art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k., art. 167 k.p.k. w zw. z art. 172 k.p.k., art. 399 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k., art. 366 k.p.k. i art. 410 k.p.k. w zw. z art. 5 § 2 k.p.k. oraz art. 376 § 2 k.p.k. w zw. z art. 117 § 2 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k.; w zakresie czynu przypisanego w pkt. II wyroku – art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k., art. 7 k.p.k. i art. 201 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. oraz art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k.; w zakresie czynu z pkt IV wyroku – art. 7 k.p.k. i art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. oraz art. 167 k.p.k. i art. 193 k.p.k. Nadto skarżący, co do czynu z pkt II wyroku, podniósł zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, a odnośnie wszystkich przypisanych czynów zarzucił rażąco niewspółmierność wymierzonych kar jednostkowych oraz kary łącznej.

Zainicjowana kontrola odwoławcza doprowadziła do wydania w stosunku do tego oskarżonego wyroku zmieniającego zaskarżone orzeczenie – w głównej mierze – w zakresie wymiaru kary. Sąd Okręgowy w L. wyrokiem z dnia 24 maja 2017 r., sygn. akt XI Ka [...], zmienił wyrok Sądu Rejonowego w odniesieniu do oskarżonego M. W. w ten sposób, że:

1. wartość laptopa A. [...] stanowiącego przedmiot przestępstwa przypisanego M. W. w pkt. IV wyroku ustalił na kwotę 5.027 zł,
2. orzeczoną wobec M. W. w pkt. I wyroku karę jednostkową pozbawienia wolności złagodził do wymiaru roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności,
3. wymiar kary łącznej pozbawienia wolności złagodził wobec M. W. do lat 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Od wyroku sądu odwoławczego kasację sporządził i wniósł do Sądu Najwyższego obrońca skazanego M. W. zarzucając w niej naruszenie szeregu przepisów prawa procesowego, mających jego zdaniem istotny wpływ na treść zapadłego orzeczenia, tj.:

- I. art. 6 k.p.k. w zw. z art. 374 § 1 k.p.k. poprzez prowadzenie i zamknięcie rozprawy podczas usprawiedliwionej nieobecności oskarżonego, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k.;
- II. w zakresie czynu określonego w pkt. IV aktu oskarżenia: art. 433 § 2 k.k. w zw. z art. 457 § 3 k.k. w zw. z art. 7 k.p.k. w zw. z art. 366 k.p.k. i art. 410 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. polegające na dowolnym i niepełnym rozpoznaniu zarzutów apelacyjnych i zaakceptowaniu, jako prawidłowego rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego w R. (ppkt 1) oraz art. 443 k.p.k. w zw. z art. 468 k.p.k. poprzez zawarcie w zaskarżonym wyroku ustaleń mniej korzystnych dla oskarżonego, niż te, które były poczynione przez Sąd Rejonowy w R. zaskarżonym wyłącznie na korzyść M. W., co wykluczyło czynienie ustaleń z naruszeniem zakazu *reformationis in peius* (ppkt 2);
- III. w zakresie czynu z pkt. VI aktu oskarżenia art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k., poprzez nie rozważenie wszystkich zarzutów i argumentów, jakie zostały podniesione w środku odwoławczym dla pełnego omówienia naruszenia przepisów postępowania, a szczególności pobieżne uzasadnienie oceny wyjaśnień M. C. w zakresie w jakim pomówił brata o posiadanie laptopa;
- IV. w zakresie czynu z pkt. I i II aktu oskarżenia (pkt I wyroku SR – uwaga SN) art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. polegające na wybiórczej i dowolnej analizie zgromadzonego materiału dowodowego, co miało skutkować przeprowadzeniem niepełnej kontroli instancyjnej wyroku, dowolnej a nie swobodnej, sprzecznej z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenie wyjaśnień M. W. oraz częściowo sprzecznych z nimi wyjaśnień Ł. S., a nadto zaniechanie pełnego ustalenia i oceny motywów wyjaśnień obciążających M. W. przez Ł. S. po upływie 4 lat od zdarzeń, jak również pełnego skonfrontowania tychże wyjaśnień z zeznaniami świadka S. Ż., które stoją w sprzeczności z wyjaśnieniami Ł. S..

Wobec tak sformułowanych zarzutów obrońca wniósł o uchylenie wyroków sądów obu instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w R., alternatywnie o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu

Okręgowego w L. i przekazanie sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

W odpowiedzi na wniesioną kasację prokurator wniósł o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesiona kasacja jest bezzasadna w stopniu oczywistym i jako taka podlegała oddaleniu na podstawie art. 535 § 3 k.p.k.

Przypomnieć na wstępie należy, że oczywista bezzasadność kasacji ma miejsce wówczas, gdy analiza całości tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia prowadzi do jednoznacznego wniosku, że zarzuty w niej podniesione są w całej rozciągłości nietrafne, a przedstawione w skardze wnioski nie odpowiadają zaistniałym w sprawie realiom procesowym i nie wymagają szczególnego badania (por. postanowienie SN z 25 września 2015 r., II KO 49/15, OSNKW 2016/1/5, Biul.SN 2016/1/15).

Tego rodzaju sytuacja ma miejsce w niniejszej sprawie.

Całkowicie chybiony jest w szczególności podniesionego w kasacji zarzutu wystąpienia w sprawie bezwzględnej podstawy odwoławczej, o której mowa w art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k. (pkt I kasacji) i to z dwóch zasadniczych powodów.

Po pierwsze, ten sposób redakcji przez autora kasacji powyższego zarzutu – wskazanie wprost na art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k. – byłby zasadny w wypadku wystąpienia okoliczności, o jakich mowa w tym przepisie, na etapie postępowania odwoławczego. Tymczasem obecność oskarżonego na rozprawie apelacyjnej w tej sprawie zarówno w stanie prawnym obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 r., jak i po tej dacie, nie była obowiązkowa, ponieważ ani prezes sądu ani też sąd nie uznali tego za konieczne (art. 450 § 2 k.p.k.).

Po drugie, obrońca podnosił już zarzut przeprowadzenia rozprawy głównej pod nieobecność oskarżonego w dniu 25 stycznia 2016 r. w zwykłym środku odwoławczym, jako obrazę prawa procesowego (art. 376 § 2 k.p.k. w zw. z art. 117 § 2 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k.) i zarzut ten został rozpoznany (s. 17-18 uzasadnienia Sądu Okręgowego), a dotyczący tej problematyki wywód sądu *ad quem* jest w całej rozciągłości trafny. W takim układzie procesowym dla ewentualnej skuteczności zarzutu kasacyjnego skarżący winien wykazać uchybienie po stronie Sądu drugiej

instancji mające postać bądź nierozpoznania zarzutu (art. 433 § 2 k.p.k.), bądź też błędnego odniesienia się do sygnalizowanej w zwykłym środku odwoławczym obrazy przepisów postępowania (art. 457 § 3 k.p.k.). Tymczasem autor kasacji, będący zresztą obrońcą oskarżonego także w postępowaniu przez sądem *meriti*, na tego rodzaju uchybienia po stronie Sądu Okręgowego w L. nie wskazuje, ignorując w rzeczywistości treść uzasadnienia Sądu odwoławczego, a na dodatek abstrahując od faktów, które w tym wypadku są oczywiste. Oskarżony M. W. nie stawiał się na rozprawę w dniu 25 stycznia 2016 r. prawidłowo o niej powiadomiony i chociaż obrońca sygnalizował możliwość jego spóźnienia nie złożył jednocześnie wniosku o odroczenie rozprawy, co jest warunkiem koniecznym do odstąpienia od czynności procesowej zgodnie z dyspozycją art. 117 § 2 k.p.k. Co więcej, wobec przedłużającej się nieobecności oskarżonego wręcz wyraził zgodę na kontynuowanie rozprawy co uprawniało sąd do jej prowadzenia na podstawie art. 376 § 2 k.p.k. po uznaniu nieobecności M. W. za nieusprawiedliwioną. Tym samym do wystąpienia okoliczności wskazanych w art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k. nie doszło, a kwestię ewentualnego naruszenia prawa do obrony Sąd Okręgowy słusznie rozstrzygnął uwzględniając dalszy tok postępowania, w tym brak stosowej inicjatywy zarówno ze strony samego oskarżonego, jak i jego obrońcy.

Przechodząc do pozostałych zarzutów podniesionych w kasacji w pierwszej kolejności należy zauważyć – co zresztą pośrednio zasygnalizowano już wyżej, że przedmiotem zaskarżenia kasacją może być jedynie prawomocny wyrok sądu odwoławczego kończący postępowanie w sprawie (art. 519 k.p.k.), który musi być obciążony uchybieniami o najpoważniejszej doniosłości. Stosownie do art. 523 § 1 k.p.k. podstawy kasacji ograniczone zostały do tych wskazanych w treści art. 439 k.p.k. oraz rażącej obrazy prawa materialnego lub procesowego, która w istotny sposób ma wpływ na treść zapadłego rozstrzygnięcia. Zgodnie z tym przepisem – co jest interpretowane w sposób jednoznaczny tak w doktrynie, jak i judykaturze – podstawy kasacyjne inne niż te wymienione w art. 439 k.p.k. swoją doniosłością i przede wszystkim stopniem wpływu na treść rozstrzygnięcia muszą być porównywalne z bezwzględnymi podstawami odwoławczymi.

Wniesiona w niniejszej sprawie kasacja takich okoliczności nie ujawniła. Zarzuty zawarte w pkt. II ppkt 1, w pkt. III i w pkt. IV kasacji są albo powieleniem

swoich odpowiedników z wnoszonego uprzednio zwyczajnego środka odwoławczego, albo stanowią polemikę z ustaleniami faktycznymi, które zostały poczynione na etapie postępowania rozpoznawczego i zaaprobowane przez Sąd Okręgowy w L., w ramach prowadzonej kontroli instancyjnej. Orzeczenie zmieniające, jakie zapadło w niniejszej sprawie przed tym sądem, dotyczyło jedynie ustalenia wartości laptopa za przestępstwo przypisane skazanemu M. W. w pkt. IV wyroku Sądu Rejonowego, i stosownej korekty wymiaru kary. Poza tym, sąd ten nie przeprowadzał żadnych dowodów i bazował na ustaleniach poczynionych przez sąd I instancji.

Akcentowany w kasacji (i jej uzasadnieniu) fakt roli dowodowej zeznań i wyjaśnień Ł. S. oraz wyjaśnień M. C. jest bez wątpienia jedynie prezentowaną linią obrony, z pominięciem słusznych konstatacji na tę okoliczność poczynionych przez Sąd odwoławczy. Sąd Okręgowy w L. w uzasadnieniu wyroku wyraźnie przecież wskazał, że rzekomy konflikt między Ł. S. a skazanym W. jest nadmiernie uwypuklany, wręcz tworzony na potrzeby trwającego postępowania. Sąd ten skrupulatnie omówił dowody obciążające M. W., a analiza treści środków dowodowych uzyskanych z dowodu z depozycji Ł. S. została poddana stosownej do art. 7 k.p.k. analizie w konfrontacji z innymi zgromadzonymi w sprawie dowodami. Dotyczy to również przekonujących wywodów sądu *ad quem* co do oceny wyjaśnień współoskarżonego M. C. w kontekście zarzutu podniesionego w apelacji w odniesieniu do czynu przypisanego skazanemu w pkt IV wyroku Sądu Rejonowego (s. 20-21 uzasadnienia SO). I w tym wypadku skarżący powielił argumentację apelacyjną ignorując precyzyjną motywację zawartą w uzasadnieniu Sądu drugiej instancji.

Nie są więc tym samym uprawnione zarzuty obrazy przez sąd odwoławczy zarówno art. 433 § 2 k.p.k., który nakazuje sądowi odwoławczemu odnieść się do wszystkich zarzutów formułowanych w apelacji, jak i art. 457 § 3 k.p.k., który stanowi, że rozpoznanie tych zarzutów winno być rzetelne. Sąd odwoławczy rozpoznał, i uczynił to w sposób wszechstronny, zarówno zarzuty związane – zdaniem obrońcy – z dowolnością poczynionych przez Sąd Rejonowy ustaleń, jak i czynieniem ich na podstawie nieujawnionego materiału dowodowego (obraza art. 410 k.p.k.).

W tym stanie rzeczy odniesienie się do twierdzeń obrony w sposób bardziej szczegółowy uznać należy za zbędne, bowiem nie jest rolą Sądu Najwyższego dublowanie wcześniejszej kontroli apelacyjnej, która – przy uwzględnieniu pisemnych motywów zaskarżonego wyroku – uznana musi być za w pełni poprawną.

Wręcz zdumienie budzi natomiast zarzut z pkt. II ppkt 2 kasacji, a podnoszący poczynienie – zdaniem obrony – przez Sąd odwoławczy ustaleń faktycznych mniej korzystnych niż to uczynił sąd *a quo*, z naruszeniem zakazu przewidzianego przez art. 443 k.p.k. Pomijając nawet taką oczywistość, że powołany przepis odnosi się do dalszego postępowania po przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania, co w tym wypadku nie miało miejsca, oczywistym jest, że do żadnych mniej korzystnych ustaleń na etapie postępowania w instancji *ad quem* nie doszło. Zarówno Sąd pierwszej instancji, jak i Sąd Okręgowy w L. zgodnie uznały, opierając się na opinii z k. 3189-3190, że spośród 14 zeszlifowanych cyfr silnika nie udało się ustalić jedynie dwóch (s. 37 uzasadnienia Sądu Rejonowego i s. 18-19 uzasadnienia Sądu Okręgowego).

Podsumowując, wywołana wniesioną skargą w sprawie M. W. kontrola kasacyjna nie ujawniła uchybień o charakterze bezwzględnej podstawy odwoławczej, ani błędów natury prawnej, które – stosownie do art. 523 § 1 k.p.k. – musiałyby skutkować jej uwzględnieniem. Nie wystąpiły również okoliczności obligujące Sąd Najwyższy do orzekania poza granicami zaskarżenia i podniesionymi zarzutami (art. 536 k.p.k.).

W tym stanie rzeczy postanowiono jak w części dyspozytywnej postanowienia, obciążając jednocześnie skazanego – stosownie do treści przepisów art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. – kosztami postępowania kasacyjnego.